

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД НА РЕКТОРА
Университет „Проф. д-р Асен Златаров - Бургас

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Братой Георгиев Копринаров
Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас
Катедра „Маркетинг и туризъм”

за дисертационния труд на Руска Михайлова Димитрова, докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Администрация и управление” към Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас на тема „Интегрирана система за риск мениджмънт в предприемаческите структури: теория, методология, практика (на примера на туристическата индустрия) за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по научна специалност 05.02.21 „Икономика и управление на производството)”

Основание за представяне на становището: участие в научно жури, определено със заповед № УМО - 305 -19.11.2014 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас и решение на Научното жури .

Данни за кандидата в съответствие със законовите изисквания:

Кандидатът за образователната и научна степен „доктор” Руска Михайлова Димитрова е родена на 20.09.1956 г. Висшето си образование получава в Икономически университет – Варна (ВИНС „Димитър Благоев”), с квалификация „икономист” по „ОПОИИ”.

До започването на академичната си кариера, докторант Димитрова е ръководител на звено за електронна обработка на данни към Управление „Финанси” – Окръжен народен съвет Бургас, отговаряща за внедряване на информационни системи във финансово-счетоводната дейност.

От 1989 година кандидатката, след успешно положен конкурс е назначена за редовен асистент по „Информатика” в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” – Бургас”.

В периода 1989 - 2014 година, кандидатът е заемал академичните длъжности „старши асистент” и „главен асистент”.

Общо представяне на дисертационния труд:

Дисертационният труд на докторанта на самостоятелна подготовка Руска Михайлова Димитрова е посветен на особено актуална

проблематика, а именно, интегрирана система за риск мениджмънт в предприемаческите структури: теория, методология, практика (на примера на туристическата индустрия). На база на задълбочен анализ на съществуващата българска и чужда специализирана литература и проведено анкетно проучване, авторката си поставя за цел да обоснове необходимостта и възможностите за развитие на методологическите основи на интегрирания риск мениджмънт в предприемаческите структури, отнасящи се до концептуалния модел на системата за риск мениджмънт и математическото и информационно осигуряване на управлението на рисковете и разработване на практико-приложни аспекти на създаване на система за риск мениджмънт на хотелиерско туристическо предприятие.

Използваната **методика на изследване** в дисертационния труд е подчинена на неговите научни цели и конкретни изследователски задачи. В хода на своето научно изследване, докторантът е постигнал оптимално използване и съчетание на абстрактни, научни и практико-приложни методи.

Емпиричното изследване е проведено в две направления – **анкетно проучване** със специалисти в сферата на туризма за извършване на ситуационен анализ на рисковете в туризма и хотелиерството и **дълбочинно интервю** с мениджъри на хотелиерски туристически предприятия за идентифициране на характерните за хотелиерството рискове и техните специфични черти.

За постигането на формулираните в дисертацията основна цел и задачи, докторант Димитрова е събрала, обработила и систематизирала значителен обем научна и емпирична информация по изследваната проблематика. Научната информация е извлечена както от авторитетни български и чужди източници, така също и от проведеното анкетно проучване и дълбочинно интервю с представители на туристически обекти. Авторската намеса на докторанта е съобразена с изискванията на използваните изследователски методи. Налице е ясно изразена автентичност на изходните данни, логичност и достоверност на изводите и препоръките.

Посочените констатации ни дават възможност да направим следния извод: *дисертационния труд е представен във вид и обем отговарящ на изискванията на чл. 27, ал. 2 от ППЗРАСРБ и на Правилника в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас*

Структура и съдържание на дисертационния труд:

Дисертационният труд на Руска Михайлова Димитрова е в общ обем от 249 стандартни страници, в т.ч. увод (6 страници) и три глави (общо 228 страници), заключение (4 страници), използвана литература (10 страници) и 16 приложения (41 страници). Изложението следва класическата структура за подобен род научни изследвания – увод, изложение в три

глави, заключение, използвана литература и приложения. В структурно отношение съдържанието на дисертационния труд е логично построено и добре балансирано, стилът е ясен и разбираем. Докторант Димитрова сполучливо в успяла да развие и докаже заложените хипотези в разработката. Като цяло, дисертацията се отличава с ясно изразена авторска позиция, оригиналност и задълбоченост на изводите. Налице е демонстриране на много добро познаване на съвременните теоретични и практико-приложни аспекти при използването на математическото и информационно-аналитично осигуряване на управлението на риска и създаването на модел на система за риск мениджмънт на хотелиерското туристическо предприятие. Списъкът на използваната литература включва 218 заглавия, преобладаващо от чужди автори и източници.

Оценката ни, относно *структурата и съдържанието* на дисертационния труд на Руска Михайлова Димитрова е, че те *изцяло съответстват на изискванията на чл. 41, ал. 1 и ал.2 от Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас.*

Изготвеният автореферат от докторант Руска Димитрова е в обем от 44 страници и резюмира в достатъчно висока степен разработения научен труд, отразява точно и коректно съществените аспекти и изводи. Приложен е списък на публикациите по дисертационния труд, които отговарят на изискуемия брой за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Научни и научно-приложни приноси в дисертацията:

Съвременното състояние на икономическата теория и практика в нашата страна все още се характеризира с липсата на цялостна концепция за управление на рисковете, която да създава реални възможности за прилагане в стопанската практика. В сферата на туризма, този съществен проблем е още по-ясно изразен, за съжаление в тази област се срещат единствено епизодични публикации. В този контекст убедено може да се посочи, че дисертационния труд на Руска Михайлова запълва една празнота в теоретичен и практико-приложен аспект по проблемите на риск мениджмънта в туризма.

В дисертационния труд се открояват съществени научни приноси както с теоретико-методологически, така също и с практико-приложен характер. По наше мнение те се отнасят най-общо до:

1. Развитие на методологическите основи и разработване на методически препоръки за прилагане на интегриран риск мениджмънт в предприемаческите структури и разкриване на механизми за вграждане на системата за риск мениджмънт в общата система за управление на предприятието.

2. Предложена е организационна структура за риск мениджмънт и са разработени авторски макет на регистър на рисковете и модел на зависимостта между основните елементи на системата за риск мениджмънт.

3. Разработен е усъвършенстван модел за получаване на интегрална оценка на риска. Изследвано е приложението на редица подходи и методи за математическа формализация на неопределеността при количествения анализ и оценката на риска.

4. Извършен е ситуационен анализ на заплахите и рисковете пред българския туризъм и хотелиерския бизнес. Формулирани са редица насоки и препоръки относно управлението на рисковете в хотелиерството.

5. Разработен е авторски модел на система за риск мениджмънт на хотелиерско туристическо предприятие, отчитащ спецификата на хотелиерския бизнес.

Общо заключение:

Предложената докторска дисертация от Руска Михайлова Димитрова, докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Администрация и управление“ към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас на тема „Интегрирана система за риск мениджмънт в предприемаческите структури: теория, методология, практика (на примера на туристическата индустрия) обогатява науката и практиката по отношение разработването и внедряването на система за риск мениджмънт в туристическата индустрия, в частност в хотелиерството.

Предложените изводи, решения и препоръки в дисертационния труд обогатяват хотелиерската практика, разкривайки възможностите за повишаване сигурността на туристи и персонал.

Дисертацията изцяло отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, регламентиращи реда за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

В заключение, на основата на положителните страни на дисертационния труд, на научните достижения и личния принос на докторанта, убедено давам своята категорична положителна оценка за него и предлагам на почитаемото *Научно жури да присъди на докторант Руска Михайлова Димитрова образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.02.21 „Икономика и управление на производството“*”

03.02.2015 г.
Бургас

Изготвил становището
/доц. д-р Бр. Копринаров

